

Biznes w czasie pandemii

PYTANIA I ODPOWIEDZI

Zgłoszenie wierzytelności po nowelizacji prawa upadłościowego

Od 1 grudnia 2021 r. każdy wierzyciel, który chce uczestniczyć w postępowaniu upadłościowym powinien zgłosić swoją wierzytelność syndykowi za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Od zasady tej są wyjątki.

BARTOSZ SIERAKOWSKI

SEBASTIAN MACIEJCZYK

wierzytelności wskazuje syndyk, przy czym najczęściej będzie to rachunek dla masy upadłości. Wierzyciel nie będzie zobowiązany do poniesienia zryczałtowanej opłaty tylko w tym przypadku, w którym zgłoszenie po terminie będzie wynikiem dokonania przez syndyka korekt deklaracji lub innego tego typu dokumentu obejmującego rozliczenie. Dotyczyć to będzie w szczególności zgłoszeń dokonywanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz organy skarbowe, które przed wprowadzeniem korekty nie mają możliwości zgłoszenia, a jednocześnie nie mają wpływu na termin dokonania korekty przez syndyka.

■ Co stanie się, jeśli zgłoszę wierzytelność w formie papierowej?

Główną intencją przyświecającą ustawodawcy wprowadzającemu system KRZ było zapewnienie transparentności procedur insolwencyjnych (w tym postępowania upadłościowego), ich ułatwienie oraz przyspieszenie. Ten ostatni cel miał mieć znaczenie zwłaszcza w odniesieniu do zgłoszeń wierzytelności, które jeszcze kilka lat temu składało się sędziemu-komisarzowi, który przekazywał je syndykowi. Cały proces weryfikowania zgłoszeń od strony formalnej trwał jednak zbyt długo. Z tego powodu zdecydowano się, że wszelkie pisma w ramach postępowania upadłościowego będą wnoszone oraz doręczane wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe. W tym celu utworzone zostały szczegółowe formularze dostępne w KRZ, przy czym formularz zgłoszenia wierzytelności można znaleźć pod wzorem pisma o nr 30048 – „Zgłoszenie wierzytelności w postępowaniu upadłościowym”. Jest to bardzo istotne zwłaszcza z punktu widzenia wierzyciela chcącego uczestniczyć w postępowaniu upadłościowym, bowiem zgłoszenie wierzytelności wniesione w wersji papierowej nie wywoła skutków prawnych, jakie ustawa wiąże z wniesieniem takiego pisma do syndyka. Innymi słowy, syndyk nie zajmie się rozpoznaniem zgłoszenia wierzytelności niewniesionego za pośrednictwem KRZ, poza pewnymi wyjątkami, o których poniżej.

■ Chcę zgłosić wierzytelność osobistą. Co muszę uwzględnić w treści zgłoszenia?

Zgłaszając wierzytelność osobistą należy wskazać imię i nazwisko wierzyciela albo jego nazwę oraz numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku – inne dane umożliwiające jego jednoznaczny identyfikację oraz firmę (jeśli jest przedsiębiorcą), miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres oraz NIP, jeżeli wierzyciel ma taki numer. Kolejnym krokiem będzie opisanie wierzytelności (tj. wyjaśnienie z jakiego tytułu jej dochodzimy), określenie jej wysokości wraz ze wskazaniem dochodzonych odsetek oraz dowodami stwierdzającymi istnienie wierzytelności. Ponadto, w zgłoszeniu należy wskazać na kategorię, do której wierzytelność ma być zaliczona, zabezpieczenie związane z wierzytelnością, stan sprawy, jeżeli co do wierzytelności toczy się postępowanie sądowe, administracyjne, sądowno-administracyjne lub przed sądem polubownym oraz numer rachunku bankowego wierzyciela, na który syndyk wypłaci środki, w przypadku uwzględnienia wierzyciela w planie podziału funduszy masy upadłości.

■ Kto może zgłosić wierzytelność z pominięciem systemu KRZ?

Nie wszyscy wierzyciele mają obowiązek zgłoszenia wierzytelności za pośrednictwem KRZ. W tym zakresie ustawodawca wskazał na kilka wyjątków, uznając że zgłoszenia poza systemem teleinformatycznym mogą dokonać tzw. osoby wykluczone cyfrowo. Do tego katalogu zaliczono wierzycieli, którym przysługują:

- należności ze stosunku pracy (poza tzw. kadra menedżerską),
- należności alimentacyjne,
- renty z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci,
- renty z tytułu zamiany uprawnień objętych treścią prawa dożywocia na dożywotnią rentę.

Należy mieć jednak na uwadze, że pewna grupa wierzycieli zostanie umieszczona na liście wierzytelności z urzędu, niezależnie od tego czy dokonała zgłoszenia za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, zgłosiła je w formie papierowej czy też w ogóle zrezygnowała ze zgłoszenia swoich wierzytelności. Chodzi przede wszystkim o tych wierzycieli, których wierzytelności zostały zabezpieczonego rzeczowo (hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym, hipoteką morską lub przez inny wpis w księdze wieczystej lub w rejestrze okrętowym), wierzytelności Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z tytułu zwrotu świadczeń wypłaconych pracownikom upadłego, wierzytelności ze spisu

wierzytelności po uchyleniu lub wygaśnięciu układu i wierzytelności ze stosunku pracy. Niezależnie od umieszczenia powyższych wierzytelności na liście z urzędu, wierzyciel ma prawo dokonania zgłoszenia wierzytelności syndykowi, czego powinien dokonać za pomocą odpowiedniego formularza w KRZ.

■ Jestem osobą wykluczoną cyfrowo. Jak mam zgłosić swoją wierzytelność?

Jak powyżej wskazano, pewna grupa wierzycieli może zgłosić swoje wierzytelności z pominięciem systemu KRZ, bez ryzyka pozostawienia przez syndyka zgłoszenia bez rozpoznania, czy poniesienia dodatkowej opłaty. W takim przypadku, prawo upadłościowe wyróżnia trzy tryby postępowania. W pierwszej kolejności, takie osoby mogą skorzystać z tradycyjnej formy pisemnej, tj. zgłosić swoje wierzytelności na adres syndyka „na papierze”. Po drugie, osoby wykluczone cyfrowo mogą skorzystać także z formy ustnej – czyli przekazać treść zgłoszenia wierzytelności pracownikowi biura syndyka ustnie. Ten z kolei wprowadza podaną mu ustnie treść zgłoszenia wierzytelności do systemu KRZ, skanuje dokumenty złożone przez wierzyciela oraz wprowadza te do systemu skany tych dokumentów jako załączniki. Niezależnie od tych obowiązków, pracownik biura syndyka drukuje wprowadzoną do systemu treść zgłoszenia wierzytelności i przedstawia do podpisu osobie składającej zgłoszenie. Następnie, pracownik biura syndyka składa wydrukowane zgłoszenie i podpisane przez osobę składającą zgłoszenie oraz dokumenty do zbioru dokumentów. Nie ma też żadnych przeszkód, aby osoba wykluczona cyfrowo zgłosiła swoje wierzytelności korzystając z trzeciej możliwości, tj. za pomocą formularza w systemie teleinformatycznym.

■ Jakie są ryzyka związane ze spóźnionym zgłoszeniem wierzytelności?

Jeżeli wierzytelność została zgłoszona przez wierzyciela po upływie terminu wyznaczonego do zgłaszania wierzytelności, czynności już dokonane w postępowaniu upadłościowym będą skuteczne wobec spóźnionego wierzyciela. Takie zgłoszenie wierzytelności nie będzie miało wpływu na złożone już plany podziału, a spóźnionego wierzyciela uwzględni się tylko w planach podziału funduszy masy upadłości sporządzonych po jej uznaniu. Może dojść więc do takiej sytuacji, w której spóźniony wierzyciel – pomimo poniesienia zryczałtowanej opłaty za spóźnione zgłoszenie wierzytelności – zostanie pominięty w planie podziału sporządzonego przez syndyka, po zlikwidowaniu majątku upadłego. Spóźniony wierzyciel nie będzie więc miał prawa do tego, by wypłacono mu kwotę odpowiadającą stosunkowo kwotom otrzymanym przez pozostałych wierzycieli przy wykonanych podziałach funduszy masy. Innymi słowy, taki wierzyciel będzie mógł otrzymać – stosunkowo – tylko tyle, ile przypadnie wszystkim wierzycielom z nierozdzielonego wcześniej majątku masy. Jak zatem doskonale widać, należy pamiętać nie tylko o właściwej formie dokonania zgłoszenia wierzytelności, ale przede wszystkim o tym, żeby zgłosić wierzytelności w odpowiednim terminie. /©

–Bartosz Sierakowski – radca prawny, doradca restrukturyzacyjny
Zimmerman Sierakowski i Partnerzy
–Sebastian Maciejczyk – Adwokat, Zimmerman Sierakowski i Partnerzy

Zgodnie z zasadą optymalizacji, każde postępowanie upadłościowe należy prowadzić tak, aby roszczenia wierzycieli mogły zostać zaspokojone w jak najwyższym stopniu. Poza pewnymi wyjątkami, to właśnie zaspokojenie wierzycieli, powinno wysuwać się na pierwszy plan, jako główny cel prowadzenia upadłości wobec niewypłacalnego dłużnika. Nie są to jednak wytyczne absolutne, bowiem w przypadku osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej (konsumentów) upadłość ma zmierzać w kierunku umorzenia zobowiązań niewykonanych w postępowaniu upadłościowym, tj. oddłużenia borykającego się z problemami finansowymi konsumenta. Wskazać należy, że zaspokojenie w największym możliwym zakresie – w odniesieniu do przedsiębiorców – najczęściej będzie wiązało się z koniecznością sprzedaży majątku dłużnika przez syndyka. Może się jednak zdarzyć taka sytuacja, w której likwidacja przedsiębiorstwa dłużnika nie będzie się opłacać, a bardziej korzystne dla wierzycieli okaże się dalsze jego prowadzenie i czerpanie zysków z bieżącej działalności, przy sprzedaży tylko niektórych składników majątku.

Mimo wszystko, na pierwszym miejscu zawsze będzie stał interes wierzycieli, docho-

dzących swoich roszczeń w postępowaniu upadłościowym. Aby jednak tak się stało, a wierzyciel mógł liczyć na odzyskanie choćby części swoich należności z likwidacji masy upadłości – powinien zgłosić swoją wierzytelność osobistą syndykowi, w terminie oznaczonym w postanowieniu o ogłoszeniu upadłości. Od 1 grudnia 2021 r., tj. od dnia wejścia w życie przepisów ustawy o Krajowym Rejestrze Zadłużonych („KRZ”) tworzących system teleinformatyczny, wszystkie czynności w ramach postępowania upadłościowego – poza pewnymi wyjątkami – dokonywane są za pośrednictwem systemu KRZ. Obowiązek ten tak samo dotyczy dłużnika i jego wierzycieli, jak również ich pełnomocników, doradców restrukturyzacyjnych, czy wreszcie – samego sądu. Powyższe istotne jest zwłaszcza dla wierzycieli upadłego, którzy w przypadku braku zgłoszenia swoich wierzytelności, nie będą uczestniczyć w postępowaniu, tj. ani w podziale funduszy masy, ani w głosowaniu nad układem (w przypadku układu w upadłości).

Poniżej zawrzemy odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania w kontekście zgłoszenia wierzytelności po 1 grudnia 2021 r., które pojawiają w związku z utworzeniem i funkcjonowaniem systemu KRZ.

■ W jakim terminie należy zgłosić wierzytelności? Czy zgłoszenie jest odpłatne?

Od 1 grudnia 2021 r. każdy wierzyciel, który chce uczestniczyć w postępowaniu upadłościowym powinien zgłosić swoją wierzytelność syndykowi za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Termin do zgłoszenia wierzytelności wyznaczony jest w postanowieniu o ogłoszeniu upadłości i wynosi 30 dni od obwieszczenia o upadłości w KRZ. Zgłoszenie nie wymaga uiszczenia opłaty sądowej i jest dla wierzyciela czynnością bezpłatną. Zasadą jest, że koszty związane z ustaleniem listy ponosi masa upadłości i zarządzający nią syndyk. Reguły te dotyczą jednak tylko tych wierzycieli, którzy zgłosili swoje wierzytelności w terminie. Wierzyciel, który dokona zgłoszenia po upływie terminu wskazanego w postanowieniu o ogłoszeniu upadłości zostanie zobowiązany do pokrycia zryczałtowanej opłaty (kosztów postępowania upadłościowego wynikłych z tego zgłoszenia), nawet jeśli opóźnienie powstało bez jego winy. Wysokość tej opłaty ustalona została na pułapie 15proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w trzecim kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Gdybyśmy wzięli pod uwagę stan na dzień dzisiejszy, byłaby to kwota 882,45 zł (jako 15 proc. od 5882,99 zł). Rachunek bankowy, na który dokonuje się wpłaty zryczałtowanych kosztów z powodu spóźnionego zgłoszenia

POBIERZ
aplikację mobilną

Czytaj najnowsze wiadomości polityczne, gospodarcze, kulturalne i sportowe **gdziekolwiek jesteś.**

